

Kerkefabrieken: werken met vrijwilligers

Kerkefabrieken zouden niet kunnen blijven bestaan zonder hun trouwe vrijwilligers. Er bestaan echter verschillende soorten vrijwilligers: sommigen engageren zich slechts sporadisch, anderen zijn constant in de weer, sommigen ontvangen een vrijwilligersvergoeding, anderen weer niet,...

Wijzigingen vrijwilligerswet

De Vrijwilligerswet geeft als deze mensen een statuut, waardoor er bescherming en rechten kunnen geboden worden. Dit jaar werden er enkele wijzigingen aan deze wet doorgevoerd. We sommen deze hieronder voor u op.

Vrijwillige bestuurders (leden van de kerkefabriek) vallen voortaan expliciet onder de vrijwilligerswet, inclusief de mogelijkheid om een kostenvergoeding te krijgen.

Vrijwilligers krijgen een kostenvergoeding in plaats van een vergoeding. Zij worden niet betaald voor hun engagement, maar ontvangen een bedrag dat de kosten dekt die verband houden met de uitgevoerde activiteit. Het gaat niet om de verloning van arbeid of een compensatie voor de vrijgemaakte tijd. Vrijwilligers kunnen een vergoeding krijgen voor het gebruik van de eigen wagen of fiets. Voortaan is er geen beperking op de cumul van onkostenvergoeding en kilometervergoeding.

De kostenvergoeding die vrijwilligers ontvangen zijn niet vatbaar voor inbeslagname. Deze vergoedingen zijn namelijk geen inkomen dat de vrijwilliger verrijkt, maar een terugbetaling van kosten. Vrijwilligers die in een collectieve schuldbemiddeling zitten, zullen ook hun kostenvergoeding niet moeten afdragen aan de schuldbemiddelaar.

Occasionele geschenken worden niet mee geteld bij het bepalen van de maximumbedragen voor de kostenvergoedingen.

Het beroepsgeheim en de discretieplicht worden verduidelijkt. De organisatie die een beroep doet op vrijwilligers moet hen duidelijk maken of het beroepsgeheim al dan niet op hem of haar van toepassing is. De wetswijziging bepaalt eveneens dat de organisaties de vrijwilligers inlichten over het feit dat ze gehouden zijn tot een discretieplicht.

Wat is vrijwilligerswerk?

Onder vrijwilligerswerk wordt elke activiteit verstaan die voldoet aan volgende criteria.

Er moet in de eerste plaats gewerkt worden of een activiteit verricht worden. Het deelnemen aan een activiteit uit interesse volstaat niet. Een persoon die slechts eenmaal een activiteit verricht, kan al als vrijwilliger beschouwd worden.

Vrijwilligerswerk is altijd onbezoldigd. Een onkostenvergoeding kan, zoals hierboven aangehaald, wel.

Vrijwilligers kunnen niet gedwongen worden om bepaald vrijwilligerswerk te uit te voeren. Hij of zij kiest hier volledig zelf voor. Wanneer de keuze gemaakt is, houdt dit wel bepaald engagement in en zullen bepaalde regels gevolgd moeten worden.

Vrijwilligerswerk doe je voor anderen, voor een groep of voor de samenleving, in ieder geval binnen een organisatie. Hieronder verstaan we elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk (vzw, OCMW, kerkefabrieken,...). Wanneer je iets voor jezelf doet, is er geen sprake van vrijwilligerswerk. Ook activiteiten binnen familie- of privéverband komen niet in aanmerking.

Vrijwilligerswerk wordt buiten de normale werkomgeving gepresteerd. Een tewerkgestelde persoon kan geen vrijwilligerswerk verrichten voor zijn werkgever. Dit verbod geldt enkel wanneer de werkgever en de organisatie die het vrijwilligerswerk organiseren dezelfde zijn. Het uitoefenen van verschillende activiteiten als tewerkgestelde persoon en als vrijwilliger binnen dezelfde organisatie kan wel. In de context van de kerkfabriek maken we onderscheid tussen de vrijwillige uitoefening van een mandaat en het begrip vrijwilliger zoals bedoeld in de wetgeving. Deze twee invullingen kan men niet combineren. Leden van de kerkfabriek kunnen hun mandaat niet uitoefenen als vrijwilliger. Wel kunnen zij als vrijwilliger een andere taak dan hun mandaat uitoefenen.